

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0390

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakar, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inosestvesto za celo leto	\$7.00
Za štiri leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6189.

ZA DOM SLEPIH

Te dni smo odpremili v domovino trinaštrideseto pošiljatev za Dom Slepih. Tvorijo jo prispevki sledečih rojakov:

Frank Ferlan, R. 1, Box 67, Molalla, Oreg.	\$ 1.00
Ino Alieh, c/o J. Sons Grove Co., Couklingsville, N. Y.	\$ 1.50
Ignac Oražem, 1410 Jefferson St., Butte, Mont.	\$ 1.00
Jack Skala, 4911 Plum Way, Pittsburgh, Pa.	\$ 1.00
Agata Rudolf, R. 1, Box 123, Deerbrook, Wis.	\$ 1.00
John Mihelich, P. O., Old Springhill, Ala.	\$ 1.00
Alex Premru, 3 Neptune Ave., So. Norwalk, Conn.	\$ 1.00
John Maslo, Box 204, So. Dayton, N. Y.	\$ 1.00
Mary Miller, Box 924, Fairbanks, Alaska	\$ 50
Mary Petkovšek, 1026 So. Leeds St., Kokomo, Ind.	\$ 40
V. Riedel, 832 Amsterdam Ave., New York, N. Y., nabral pri svatbi g. Chas. Česarek	\$22.75

Skupaj... \$32.15

Trinaštrideset pošiljatev! Nekatere so bile majhne, nekatere pa naravnost presenetljivo velike za naše malenkostne razmere.

Zbiranje denarja za Dom slepih je najplemenitejše delo, kar jih vršimo ameriški Slovenci. To je prostovoljni narodni davek, posvečen plemenitemu namenu.

Kakor nam poročajo iz domovine, so se vse slovenske ustanove, ki skrbijo za slepce, strnile v naporu, da dobe največji slovenski reveži čimprej svoje prepotrebno zavetje.

Rojaki, izpreglejte in darujte v ta preblagi namen!

KOMEDIJA

V Ženevi se odigrava komedija, kakršnih smo v tem času že vajeni.

V Ženevi namreč zboruje komisija, ki namerava izdelati program za bodočo razorožitveno konferenco.

Že štiri dni debatirajo zastopniki o temeljih, na katerih bi temeljilo razoroževanje veseli.

— Sestali smo se, — je rekel lord Cushendum, zastopnik angleške vlade, — da ustvarjamo svetovno zgodovino. Ta komisija bo zgradila temelj, na katerem bo stalo najponosnejše poslopje, kar jih je kdaj videlo kulturno človeštvo.

Mi nastopamo kot prostovoljci v velikem boju človeštva, v boju proti vojni, v borbi za mir, za trajni mir. In ko bomo završili svoje delo, bomo lahko zaklicali svetu: doseglji smo nekaj, kar je še pred par leti smatralo vse človeštvo za nemogoče. Mi bomo svetu diktirali mir in ga bomo zavedno osvobodili vojnega mola.

Vsi navzoči so mu baje navdušeno ploskali.

In šli so na delo ter začeli sestavljati resolucije.

Nobena resolucija pa ni zahtevala popolnega razoroženja, pač pa le nekako znižanje oborožene sile.

Ko je sovjetski zastopnik Litvinov predlagal, naj se kaj konkretnega ukrene ter naj se napravi konec oboroževanja na morju, v zraku in na kopnem, je bil njegov predlog gladko zavrnjen.

In tako se bodo pogajali in pogajali toliko časa, da bo vse pri starem ostalo.

Gospodje so le z besedami radodarni, ko bi bilo pa treba kaj vdejaviti, vsak odločno zagovarja lastno svojo državo.

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"!

BODOČI AVIJATI

Merill Hamburg (tretji z leve na desno) je spremlil v trimotornem Fordovem zrakoplovu iz Detroita v Washington. D. C., štiri fante, ki so napravili najboljše modele za aeroplane. Fantje so bili predstavljeni predse iniku Hooverju, ki jim je iskreno čestital.

Čigav je Južni tečaj.

Med Ameriko in Anglijo je zadnje čase izbruhnil resen diplomatski spor, ki se tiče najnovejših Byrdovih odkritij in aneksije teh ozemelj. Tik preden je Byrd odinil na južni tečaj, mu je angleška vlada potem svojega diplomatskega zastopnika izročila listino, ki mu daje dovoljenje za pristane na ozemlju južnega tečaja in tudi za raziskovanje v celem kompleksu, ki spada zraven Ameriškega državnega departementa je videl v tem predjudikacijo in ščiteno nekakšne angleške posesti, ki je seveda Američani ne priznavajo. Ta korak je bil tem prozornější, ker je londonska vlada nedvoumno izjavila, da ne priznava ameriških aspiracij na južni tečaj, iz česar bi logično sledilo, da ne bo priznala tudi aneksij, ki jih bo izvršil komander Rihard Byrd.

V Washingtonu pripravljajo sedaj, ko se je dejansko izkazalo, da obstoja na južnem tečaju nov teren, odgovor na angleško poslanico. Ameriška vlada, veljajo informacije, bo izjavila, da takisto ne priznava angleških aspiracij na celotno ozemlje južnega tečaja. Opozorila bo londonski kabinet na dejstvo, da ima Amerika tudi v zgodovinskem pogledu prednost pred Evropo, kajti že l. 1840. je jadril in pristajal okrog južnega tečaja Američan Wilkes ter je nektiral razne predele za Ameriko. Komander Byrd bo zategadelj z mirno vestjo nadaljeval svoje delo in raziskoval južni tečaj naprej, po potrebi pa proglasil vsa novo odkrita ozemlja za ameriško last.

Anglija seveda kaže v tem diplomatskem sporu na svoje raziskovalce ki so jadrili po morju v bližini južnega tečaja in se ustavljali ob robu celine ter anektirali odkrita ozemlja zanj. To so bili v prvi vrsti Ross, Graham in Shackleton, pozneje pa tudi kapetan Scott. Sklicuje se tudi na

STOLETNICA SLAVNEGA
ZDRAVNIKA

Dunaj se spominja stoletnice enega svojih največjih mož: Theodora Billrotha. Njegovo ime je znano vsakemu zdravniku, a starejša generacija naših izobražencev še dobro pomni svetovni sloves tega dunajskega operaterja, ki je imel na vsem svetu le malo enakih.

Na začetku Billrothove zdravniške kariere je bila moderna kirurgija še v mladostni dobi; aseptika in narkoza pa sta ji že odpirali velike budočnosti. Dunajska univerza je imela takrat izborno medicinsko fakulteto s prvostavnimi strokovnjaki. Billroth je bil eden njenih najboljših absolventov in kmalu je po svojem teoretičnem in zlasti še praktičnem delovanju prekosil vse ostale. Billroth je pogumno izvršil prvo stitiracijo krljca, prvo resekcijo želodca, on je tudi utemeljil kirurgijo čreves.

Ker je bila aseptična praksa šele v povojih, je Billroth prvi upeljal na dunajski kliniki takrat najmodernejši danes povsod uznegli način operiranja, ki z aseptičnimi metodami obvaruje bolnika pred infekcijo operacije. Njegova klinika je postala vzor vseh bolnic in je imela velik vpliv na preureditev bolnic v nekdanji avstro-ogrski monarhiji.

Billroth je zapustil za sabo odlične medicinske spise, ki so mu zagurali trajno mesto v zgodovini zdravilske vede in mnoge operacijske metode, ki so mu zanje lahko hvaležni še danes tisoč in tisoč bolnikov. Bil je tudi vzor ljudemilega zdravnika: strog napram sebi, mil in prijazen nasproti drugim. Bil je odločen zastopnik etičnih in človekoljubnih težav v zdravilstvu, vpliven učitelj večih zdravniških generacij in velik človek, čigar spomin ne bo živel samo v njegovih spisih, temveč tudi v njegovem dobrem vzgledu.

RAZVALINE, KI SE PODI-
RAJO

Iz Beiruta poročajo, da je začela svetovno znane kraljevske grobove v Palmiri, ki so stari nad 5000 let, velika nesreča. Večji del ogromne dvorane, ki se je raztezala cel kilometer daleč, se je zrušil. Stebrovje je popokalo in se zvalilo na tla. Zdi se, da bo tudi ostanek te prastare zgradbe zadela ista usoda. Med prebivalstvom vlada velika razburjenost, ker gre govorica, da pomeni zrušitev kraljevskih grobov bližnji konec sveta. Zanimivo je, da predi podobna nevarnost tudi prastarim ostankom templja v Baalbeku. Komisija, ki so jo poslali, da preišče stanje teh razvalin, je ugotovila, da se bodo ogromni, 20 m visoki stebri omenjenega svetišča vsak čas zrušili, ker so jim nepoklicani zbiratelji starin in obiskovalci odnesli brončene temelje. Nad tem vandalizmom vlada v Beirutu razumljivo ogorčenje, saj predstavljajo ti ostanki kot zadnji ostanki starokaldejske kulture v Siriji velikanstvo arheološko vrednost.

ŽENITEV BOLGARSKEGA
KRALJA

V Sofiji so upali, da se bo poslaniku Vlkovu, ki je šel v Rim kot poseben zaupnik kralja Borisa, posrečilo pridobiti vatikanske kroge za kompromis, ki bi obstojal v tem, da bi se bolgarski kralj ožemil najprej po rimsko-katoliškem, potem pa še po pravoslavnem obredu. Papež je baje vztrajal samo na tem, da mora ostati princesa Giovanna tudi kot bolgarska kraljica rimska katoličanka. Izjavil se je pripravljenega trpeti, da se morebitni prime iz tega zakona krsti po obredih pravoslavne cerkve, glede drugih morebitnih otrok pa je postavil zahtevo, da morajo biti, kakor njihova mati, rimski katoličani. Na tej podlagi je bil že skoro dosežen sporazum, kar poseže vmes bolgarski metropolit Stevan in zahteva, da bodi bodoča bolgarska kraljica pravoslavne vere izpovednica. Vatikani pa ni mogli iti tako daleč v popuščanju in tako se je ženitev bolgarskega kralja Borisa z italijansko princeso Giovanno dokončno razbila.

Pri načrtu za to bračno zvezo so bili kakor toliko merodajni tudi zunanje politični motivi. Jasno je namreč, da bi imel takšen zakon tudi nekaj vpliva na politiko Bolgarije. Zato sta se v imenu evropskih veleil ozglasila v Sofiji Pariz in London, ki sta kralju odvetovala poroko z italijansko princeso in namignila, da bi v obeh centrih evropske politike rajše videli, če bi se kralj ozrl po kakšni drugi nevesti.

Oče kralja, bivši car Ferdinand Koburški, je tudi potem, ko je zasedel bolgarski prestol, ostal rimski katoličan in je dovolil sinu prestop v pravoslavno vero, ko je dovršil sedmo leto. Zaradi tega koraka je papež carja izobčil iz rimsko-katoliške cerkve in je ekskomunikacijo preklical šele potem, ko se je Ferdinand odpovedal prestolu v korist svojega sina.

Pogajanja za poroko kralja Borisa z Giovanno so se vodila več let. Preprosto bolgarsko ljudstvo je bilo uverjeno, da bo italijanska princesa prej ali slej sigurno zasedla bolgarski prestol kot "carica Ivana". V Sofiji si je nadel to ime že neka slaščičarna in pravijo, da je imela mnogo obiskovalcev. Zgodilo pa se je še več. Nekega dne je prišlo na naslov princeze Giovanne v Rim veliko pismo. Razpečala ga je in našla v njem dva krasna izvezana robača v bolgarskih narodnih motivih, zraven pa prošnjo za sliko s podpisom. Konzularni uradnik je iskal naslovnic, ki se je na pošiljateljico označila za "mladenko" in je moral na svojo žalost ugotoviti, da je "mladenka" že postarna ženska in povrh še lastnica fotografškega ateljeja. V zameno za dva bolgarska robača si je hotela poceni preskrbeti avtentično sliko princeze Giovanne s podpisom, da bi jo pozneje, ko stopi Giovanna kot kraljica na bolgarski prestol, razmnoževala in prodajala z lepim dobičkom.

"Istarski list".

glasilo Hrvatov v Istri! je izšel ta teden v Gorici. List ima prav tako obliko kakor "Novi list", pisan je tudi v istem duhu. Odgovorni urednik je dr. E. Besednjak. Poduredništvo in uprava se nahajata v Trstu.

VODNIKOVA DRUŽBA
V LJUBLJANI

bo izdala za leto 1930 štiri krasne zanimive in poučne knjige. Knjige bodo izšle to jesen. Naročila že sedaj sprejemamo. Vse štiri knjige stanejo en dolar. Naročila do 1. junija. Na poznejša naročila se ne bomo mogli ozirati.

GLAS NARODA,
82 Cortlandt St., New York City.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Dopis.

S pota.

Zadnji sem poročal iz Arkansasa, danes pa nekoliko o Kansasu.

Iz okolice Pittsburg, Kans., se je izselilo mnogo ljudi, tudi naših rojakov. Dosti lepih hiš je praznih ter jih je mogoče dobiti, ako človek plača zaostale davke. Frontenac, Kansas, ima kakih 3000 prebivalcev. Ob glavni ulici je dosti praznih hiš. Kot sem slišal, dolguje mestna uprava delavcem nad \$70,000. Dosti slabše je po drugih manjših mestih. Vse je sicer lepo in moderno urejeno, toda kaj se hoče, ker ni dela. Ljudje se niti preživeti ne morejo, če ne bodo plačali, bo vse skupaj izgubljeno. Na ta način je bilo naloženih na tisoče dolarjev.

Nedavno je propadla tudi Prva Narodna Banka v Frontenacu. Mož-bankir je bil ugleden pobožnjak ter je imel za soporožupnikovo sestro. Slovenci in Nemci so izgubili na tisoče in tisoče dolarjev. Možak čaka milostne sodbe, vlagatelji se bodo pa pod nosom obrisali.

V okolici Mineral, Fleming in Pittsburg so na delu parne lopate, ki baskajo zemljo ter odkrivajo premog kar pod zemeljsko površino. Na tisoče akrov rodovitne zemlje, ki bi zorno rodila, je na ta način uničene. Zahteve, naj bi kompanija poravnala zemljo, potem bo pobrala premog, so glas upijočega v puščavi.

Frontene je nekako središče Slovencev v premogetnem okrožju Kansasa, Slovenci imajo lepe društvene prostore. Zgodovinskega pomena je tudi dvorana slovensko-avstrijske organizacije, ustanovljene leta 1892. To je ena prvih vrst v Ameriki. Ako bi pri ustanovitvi napravili pravila, da je lahko sleherni sprejet ne pa samo rojaki iz Kansasa, bi bila to ena najbogatejših organizacij. Tako pa stari mrč, mladina pa pristopa k ameriškim organizacijam.

V Frontenacu sem bil več tednov pri obvezni družini Franka Markoviche, ki je tukaj že 40 let. Rojak Markovich se je baš vrnil iz bolnišnice, kjer je srečno prešel nevarno operacijo na glavi. Želim mu, da bi kmalu popolnoma okreval.

V bolnišnici v Kansas City je tudi rojak Marela, katerega je v rudniku pobilo. Rojak Marela je bil svojočasno priča krvavih dogodkov v Ludlowu, ko so delavci prosili pravice, pa so jim kapitalisti dali svinca v odgovor.

Upati je, da bo Mr. Marela kmalu okreval. Njegova dobra soproga ga neprestano obiskuje in mu dobro streže, kar bo brez dvoma dosti pripomoglo k njegovemu zdravlju.

Pozdravi!

Matija Pogorelec.

INTERNATIONAL PAPER
COMPANY

New York, 17. aprila 1929.

Svet ravnatelj je proglasil četletno dividendo šestdesetih (60c) centov za delnico na splošne delnice te družbe, izplačljivo 15. maja 1929. Imetjem splošnih delnic, ki so na rekordu ob zaključku poslovanja 1. maja 1929.

Čeki bodo poslani po pošti. Prenosne knjige ne bodo zatvorjene.

OWEN SHEPARD, Podpred. in blagaj.

INTERNATIONAL PAPER
and POWER COMPANY

Boston, 17. aprila 1929.

Svet ravnatelj je proglasil četletno dividendo šestdesetih (60c) centov za delnico na splošne delnice te družbe, izplačljivo 15. maja 1929. Imetjem splošnih delnic, ki so na rekordu ob zaključku poslovanja 1. maja 1929.

Čeki bodo poslani po pošti. Prenosne knjige ne bodo zatvorjene.

R. G. LADD, Pomočnik blagaj.

Peter Zgaga

Ko sem zadnjič razpravljaval o tujih in nenavadnih izrazih, sem mimogrede omenil, da bom nekaj povedal tudi o kevdru posebne sorte.

Ker so me že trije opozorili, kaj da je s kevdrom posebne sorte, moram z besedo na dan.

Poudariti moram, da gre tudi v tem slučaju za neumevanje tujih izrazov, in takoj omeniti, da sem bil jaz tisti, ki je tuje izraze napčno tolmačil.

Tako je bilo torej:

Pred leti sem kibiciral meštarenju za enodružinsko hišo. Ker sta bila oba, kupec in prodajalec jako leunštna, nisem segal v besedo, ampak sem moke in pazno poslušal iz razdalje treh korakov.

Kupec: — Ali je vse inšurano?

Prodajalec: — Vse je inšurano za tri leta naprej. Po treh letih bo treba inšurens obnoviti.

Kupec: — To vem. Tega mi ni potreba praviti. Vprašal sem le, če je inšurano.

Prodajalec: — Ja, je vse inšurano.

Kupec: — Koliko vrat?

Prodajalec: — Tega pa ne vem natančno, koliko je vrat. Le čaka, sedem sob, kuhinja. V vsaki sobi so vrata, v nekaterih po dvoje vrat.

Kupec: — Kaj me brigajo ti vrata. Jaz te vprašam, če so tudi zadaj vrata.

Prodajalec: — O, tudi zadaj so vrata.

Kupec: — Potem je olrajt.

Prodajalec: — Hiša je v dva šturka. Spodaj je kuhinja, obednica in sprejemna soba, zgoraj so štiri spalnice. Cena je devet tavnent.

Kupec: — Tudi za štuke in za ceno te nisem vprašal.

Prodajalec: — Ali si s ceno zadovoljen?

Kupec: — Sem. Samo povej mi, kakšen je kevdar.

Prodajalec: — Kevdar je modern. Peč na gas vroča voda za pomivanje, mrzla za hlajenje.

Kupec: — To je olrajt. Kaj pa kevdar v splošnem?

Prodajalec: — Kako misliš?

Kupec: — No, če ta kevdar tapecirani?

Mene je kar pri sreč zabeležilo. — Za božjo voljo, — sem pomislil, — kako ga lomijo nekateri naši ljudje. — Ali jim niti eementiranje ne gre v glavo, da ga s tapeciranjem zamenjujejo?

V moje največje začudenje je pa odvrnil prodajalec:

— Ja, je vse tapecirano, kakor mora biti.

— No, to je pa že od sile, — sem pomislil. — Bože, bože, kam je privedla ljudi prohibicija.

Kupec: — Če je res kevdar tapecirani, potem velja.

In sta se poslovila ter šla naslednjega dne delat pogodbo.

Letošnjo zimo sem se slučajno mudil v Brooklynu ter sklenil obiskati in nekoliko podražiti rojaka s "tapeciranim" kevdrom.

Prijazno me je sprejel in mi hišo razkazal ter rekel, da je prav zadovoljen.

Ko sva ga nekoliko posrkala, sem rekel v šali, da bi rad videl "tapecirani" kevdar.

— Šur — je odvrnil, — zakaj pa ne. Kar za menoj stopi. Nekoliko je temno, pa ne boj se, ne boš se udaril in ne boš se ubil.

In sva šla in res:

na stopnicah se je udajalo, kakor da bi šel po perzijski preprogi: držaji vsi debelo tapecirani, ob vznožju pa prožna žimnica, na katero bi se človek lahko z vrha stopnic pognal z glavo naprej, pa bi na nji neposkovan obležal. In vsa pot do vinske kleti — mehka in prožna, vrata so bila obita s pet inčev debelo blazino. Pred sodi in pod sodi vse mehko in prožno narejeno. Če bi se namenoma zalezel v steno, bi odskočil kot žoga.

— To sem videl na West Side — je pojasnjeval rojak, — kjer sem služil par let. In sem sklenil, da ne bom brez takega kevdra. Če bom enkrat imel svojo hišo. Kajti pijača je močna dandanašnji. In če človeka vrže, že vsaj na mehko pade.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

STRAH

Dora Sophie:

"Ne igrate se nepretno s prstanom, gospod profesor. Saj veste, kako vam ga zavidam. Že pred leti mi je obljubil moj mož rimski dragulj... sploh je pa vrsta na vas, da pripovedujete."

Učenjak z levjo glavo se je, nemirno premaknil na stolu ob kamini. "Prav rabi, gospa Juta! Ko bi le mogel. Saj veste, da se nisem nikdar upiral, odkar obstoja naš klub. Toda današnja tema mi je tuja. Že dvajset let ne vem več, kaj je strah. Mogoče je to pravzaprav v zvezi s prstanom —"

"Še hujše, torej celo zgodbo ima ta prstan! Povejte nam jo, in z njo se boste za danes odkupili."

"Vi ste gostiteljica, imate pravico ukazovati," je rekel slavni mož. "Sicer pa ni niti zgodba — le mala anekdota. In ne izvirati iz onega časa, ko je nastala ta mala umetnina. Ne zadeva niti njenega prvega lastnika, ki je bil mogoče kak senator, ali celo cesar — mogoče pa tudi le kak trgovec, ki si je dal rahlo vtisniti v dragi kamen Hermesa, patrona svojega poklica. Temveč zadeva zgodba Parižana, ki je pridobil ta prstan pred dvajsetimi leti v Siciliji, ko je bil baš izkapan in ga odnesel kljub prepovedi — saj poznate zakon o izvozu umetnin iz Italije."

Ta Francoz je imel že od mladosti trdno prepričanje, da bo nekega dne zašel v neugoden položaj, iz katerega se ne bo mogel rešiti. Ne vem, kaj si je predstavljajal. Mogoče, da bo živ pokopan ali kaj. Ko je dobil prstan, si je nabavil čimkajalija, baš primerno

in ga položil v prstan — ali vidite to malo odprtino? Od tedaj je stalno nosil pri sebi strup, da bi se v skrajnem slučaju rešil. Njegove slutnje so se uresničile. Pred petindvajsetimi leti se je pripetila v Belgiji velika železniška nesreča. Tudi on je bil v vlaku. Voz, v katerem je sedel, se je sesedel kot harmonika, in roka, na kateri je nosil prstan, je bila tako stisnjena med razvalinami, da je ni mogel potegniti k sebi. Zgoraj je živ. Pozneje, ko so popravljali razvaline, so našli prstan."

Nastal je molk. Nato pa je rekla slikarica Dolly: "Ali si izgubila sedaj veselje do tega prstana, Juta?"

Juta je zrla z začudenimi očmi na prstan in ni ničesar odgovorila. "In od tedaj niste še nikdar doživeli groze?" je vprašal angleški poslanik.

"Groza mogoče — groza je pravzaprav nekaj drugega kakor strah. Groza nas je pred nečem. Strah pa nima predmeta."

"Res je," je živahno rekel Anglež. "Doživel sem to v Pirenejih — ako smem pripovedovati, ne da bi bil na vrsti?"

Bilo je to v preteklem stoletju. Moj spremljevalec in jaz sva hodila od zgodnjega jutra po najprej pristopnejših krajih v planinah. Vroč in soparen dan je oznanjeval za večer meglo. Ne morete si predstavljati mrke veličine te pokrajine. Počine, po katerih sva plezala, so pripadale Montes Encantados, "začaranemu gorovju" — še nikdar ni imelo nobeno gorovje primernejšega imena. Šele pred kakimi tridesetimi leti so odkrili dolino v njem. Malokdo je že hodil pred nama po teh pečinah.

Ako sva hotela priti do sedla in do ceste, sva morala prekoračiti pusto skalno planoto, ki je bila vsa razjedena. Posejana je bila s skalami, najbolj čudnih oblik, vmes globoke skalne zajede, da je bilo včasih treba skakati od skale do skale. Nenadoma se je moj tovariš zgrudil, bil je izčrpan in ni mogel dalje. Pomagal sem mu, toda solnce se je nizalo, obzorje se je temnilo, vedela sva, ako hlastno megla, preden dospemo do sedla, sva izgubljena; vode nisva imela več in pred nami je ležala več ur dolga pot. Naj povem na kratko. Dospela sva končno do sedla, se zgrudila od utrujenosti in počivala. Imel sem čas, da sem pogledal nazaj na golo, mrzlo, veličastno skalovje. In tedaj sem se nenadoma prestrašil, prvič v življenju; doživel sem smrten strah. Samota je legla počasi na moje srce, kakor kaka ogromna skala. Zakaj? Zakaj baš v tem trenutku, ko sva bila na varnem? Ne vem. Strah pač nima predmeta. Mogoče je bil to strah pred naravo, o katerem je govoril že Nietzsche. Toda doživel sem smrten strah, kot ga nisem občutil nikdar prej, ne poznaje.

"Skoraj vas zavidam," je rekel profesor. "Mnogo bi dal za to, da bi samo še enkrat mogel — toda prestat sem, da bi se mogel naučiti trepetanja."

"Ali bi dali za to prstan?" je hitro vprašala Juta.

"Da, dal bi ga!"

"To je neumnost, Juta," je rekel njen mož.

"Ne, kaj ne, gospod profesor, velja?"

"Mogoče," je menil sodnik, mogoče radi tega, ker je profesor tako aktiven. Dokler je človek delaven in se upira, ne pozna strahu. Toda ako človek mirno sedi in gleda, kako se dogaja kaka grozna stvar, ne da bi mogel pomagati —"

"Ne vem," je rekla Dolly. "Spominjam se — toda ako bi rada govorila dalje s svojim možem, Juta, rada počakam..."

"Oprosti," je rekla Juta in odmaknila roko z zdravnikove rame. "Franc mora oditi in ne bo dalje motil. Mora nujno k nekem bol-

niku. Čez eno uro se bo vrnil. Le pripoveduj Dolly."

"Stara sem bila deset let in sem se baš naučila plavati Bivali smo ob Vzhodnem morju, bilo je poletje in vedno sem čakala le na ugoden trenutek, da bi lahko neopazeno odšla na obrežje in se brez nadzorstva kopale. Nekega dne, ko so vsi po kosilu spali, se mi je posrečilo. Bila sem krepka in pogumna in sem plavala mnogo dalje ven, kot ostali kopaleci, ki v tej uri niso bili baš številni. Končno mi je bilo dovolj. Obrnila sem se proti obrežju in sem zaprla oči ter sklenila, da jih bom po otroški navadi odprla šele, ko bom dospela do brega. Tako sem plavala že neskončno dolgo. Vedno sem poskušala z nog, ali sežem že do tal. Pa ni šlo. Minilo je precej časa. Nenadoma, ne vem v sled kakšnega strahu, sem odprla oči. Tode srce mi je zastalo in roke so obstale kot okamenjene, zakaj pred menoj ni ležalo obrežje z rumenim peskom in zelenimi drevesi, temveč — široko obzorje, odprto, neskončno morje. Pri plavanju sem se okrenila, kot se to čisto zgodi in sem plavala ven na odprto morje, mesto proti bregu. Še nikdar se nisem ustrašila — tedaj pa. Mogoče bi lahko zdržala in dosegla obrežje — toda smrtni strah mi je vili nekaj v žile, da sem kot ohromela. Zakričala sem na pomoč, se pogreznila — in kako sem prišla na obrežje, ne vem. Od tedaj sem še, mnogo plavala in dobro — a vedno le vzdolž ob obrežju, v morje ven me ni nihče več spravil."

"Tudi jaz lahko sedaj, ko je Franc odšel, nekaj povem," je rekla Juta. "Ni treba, da bi vas prosila, da boste to ohranili zase, ker boste to sami uvideli. On ne slutí ničesar o tem, četudi so od tedaj minula že tri leta."

Torej naj povem: bila sem tedaj zaljubljena v nekega mladega slikarja in on v mene. Ne poznate ga, ker ni pripadal našemu krogu. Prišlo ni do ničesar, ker sem bila preveč navezana na Franc — toda bila sva vedno skupaj in mnogo bolj prijatelja kot bi to smela biti, ako je zakon tudi duhovna in ne le telesna zadeva. Mogoče bi se tudi drugače izšlo. Toda v odločilnem trenutku je bil poklican slikar na Angleško, in tako sva se razšla. Danes ne morem več razumeti — toda tedaj

sem bila kot mrzlična. Neprestano sem mislila nanj, ves dan nisem mogla ničesar delati, ker sem vedno čakala, kdaj me bo poklical ali kdaj se bova zopet videla. Seveda sem prirejala tudi običajne zaljubljene scene. In nekoč je tudi prišlo do pravega poloma, odšel je, ne da bi rekel zbogom, zaloputnil vrata za seboj in tedaj sem občutila: sedaj si ga izgubila. Bila sem vsa iz sebe, vsa objokana sem ležala na divanu, ko je prišel Franc domov. Takoj mi je dal zdravilo proti migreni in je hotel baš oditi iz obe, ko je zazvonil poleg mene telefon.

Takoj sem vedela: to je on! In ko sem vzela slušalko, je bil vresnici on.

In predstavljajte si moj položaj! Ako ne bi odgovorila — potem bi bilo vsega konec za vedno. Vedela sem, da drugič ne bo več klial. Nisem mogla namigniti, da je moj mož v sobi; zakaj ne bi verjel. Vedel je, da Franc sovrani telefonske pogovore in se v devetih slučajih od desetih umakne iz sobe, ako me kliče telefon. Toda to je bil baš deseti slučaj. Ostal je v sobi. Skoraj zajekala sem od strahu. Lahko bi naznačila, kot da me kliče prijateljica. Toda Franc je sedel tik poleg mene in bi lahko čul iz telefona moški glas.

V tem trenutku mi je padla v glavo genialna, odrešilna misel. Zakrila sem z roko slušalko in rekla tiho Francu: "Pazi — napačna zveza — ga bom malo navlekla." — "Da," sem govorila nato v telefon, "jaz sem; tisočkrat hvala, dragi, da si me poklical. Seveda bom prišla; da, jutri, ob običajni uri, pri tebi." — Nato sem se obrnila zopet k Francu in rekla: "Škoda, da ne bova mogla videti jutri obraza, ko bo zaman čakal! Smejala sva se. K sreči ni zapazil, kako prisiljena in krčevita je bila moja veselost. Nikdar mi ne bi odpustil; vse, kar je v zvezi z lažjo in prevaro, smrtno sovražni."

Toda kaj vam je; Zakaj vsi tako grozno strmite? Ali je to, kar sem vam povedala, tako hudo? Bila sem mlada, zelo zaljubljena in zelo neumna. Kaj pa je? Zakaj ne govorim dalje?"

Za Jutinim hrbtno so zaškripala tla; ozrla se je v oči svojega moža. Njena glava se je sklonila naprej. Nato se je obrnila k pris-

sem bila kot mrzlična. Neprestano sem mislila nanj, ves dan nisem mogla ničesar delati, ker sem vedno čakala, kdaj me bo poklical ali kdaj se bova zopet videla. Seveda sem prirejala tudi običajne zaljubljene scene. In nekoč je tudi prišlo do pravega poloma, odšel je, ne da bi rekel zbogom, zaloputnil vrata za seboj in tedaj sem občutila: sedaj si ga izgubila. Bila sem vsa iz sebe, vsa objokana sem ležala na divanu, ko je prišel Franc domov. Takoj mi je dal zdravilo proti migreni in je hotel baš oditi iz obe, ko je zazvonil poleg mene telefon.

Takoj sem vedela: to je on! In ko sem vzela slušalko, je bil vresnici on.

In predstavljajte si moj položaj! Ako ne bi odgovorila — potem bi bilo vsega konec za vedno. Vedela sem, da drugič ne bo več klial. Nisem mogla namigniti, da je moj mož v sobi; zakaj ne bi verjel. Vedel je, da Franc sovrani telefonske pogovore in se v devetih slučajih od desetih umakne iz sobe, ako me kliče telefon. Toda to je bil baš deseti slučaj. Ostal je v sobi. Skoraj zajekala sem od strahu. Lahko bi naznačila, kot da me kliče prijateljica. Toda Franc je sedel tik poleg mene in bi lahko čul iz telefona moški glas.

V tem trenutku mi je padla v glavo genialna, odrešilna misel. Zakrila sem z roko slušalko in rekla tiho Francu: "Pazi — napačna zveza — ga bom malo navlekla." — "Da," sem govorila nato v telefon, "jaz sem; tisočkrat hvala, dragi, da si me poklical. Seveda bom prišla; da, jutri, ob običajni uri, pri tebi." — Nato sem se obrnila zopet k Francu in rekla: "Škoda, da ne bova mogla videti jutri obraza, ko bo zaman čakal! Smejala sva se. K sreči ni zapazil, kako prisiljena in krčevita je bila moja veselost. Nikdar mi ne bi odpustil; vse, kar je v zvezi z lažjo in prevaro, smrtno sovražni."

Toda kaj vam je; Zakaj vsi tako grozno strmite? Ali je to, kar sem vam povedala, tako hudo? Bila sem mlada, zelo zaljubljena in zelo neumna. Kaj pa je? Zakaj ne govorim dalje?"

Za Jutinim hrbtno so zaškripala tla; ozrla se je v oči svojega moža. Njena glava se je sklonila naprej. Nato se je obrnila k pris-

sem bila kot mrzlična. Neprestano sem mislila nanj, ves dan nisem mogla ničesar delati, ker sem vedno čakala, kdaj me bo poklical ali kdaj se bova zopet videla. Seveda sem prirejala tudi običajne zaljubljene scene. In nekoč je tudi prišlo do pravega poloma, odšel je, ne da bi rekel zbogom, zaloputnil vrata za seboj in tedaj sem občutila: sedaj si ga izgubila. Bila sem vsa iz sebe, vsa objokana sem ležala na divanu, ko je prišel Franc domov. Takoj mi je dal zdravilo proti migreni in je hotel baš oditi iz obe, ko je zazvonil poleg mene telefon.

Takoj sem vedela: to je on! In ko sem vzela slušalko, je bil vresnici on.

In predstavljajte si moj položaj! Ako ne bi odgovorila — potem bi bilo vsega konec za vedno. Vedela sem, da drugič ne bo več klial. Nisem mogla namigniti, da je moj mož v sobi; zakaj ne bi verjel. Vedel je, da Franc sovrani telefonske pogovore in se v devetih slučajih od desetih umakne iz sobe, ako me kliče telefon. Toda to je bil baš deseti slučaj. Ostal je v sobi. Skoraj zajekala sem od strahu. Lahko bi naznačila, kot da me kliče prijateljica. Toda Franc je sedel tik poleg mene in bi lahko čul iz telefona moški glas.

V tem trenutku mi je padla v glavo genialna, odrešilna misel. Zakrila sem z roko slušalko in rekla tiho Francu: "Pazi — napačna zveza — ga bom malo navlekla." — "Da," sem govorila nato v telefon, "jaz sem; tisočkrat hvala, dragi, da si me poklical. Seveda bom prišla; da, jutri, ob običajni uri, pri tebi." — Nato sem se obrnila zopet k Francu in rekla: "Škoda, da ne bova mogla videti jutri obraza, ko bo zaman čakal! Smejala sva se. K sreči ni zapazil, kako prisiljena in krčevita je bila moja veselost. Nikdar mi ne bi odpustil; vse, kar je v zvezi z lažjo in prevaro, smrtno sovražni."

Toda kaj vam je; Zakaj vsi tako grozno strmite? Ali je to, kar sem vam povedala, tako hudo? Bila sem mlada, zelo zaljubljena in zelo neumna. Kaj pa je? Zakaj ne govorim dalje?"

Za Jutinim hrbtno so zaškripala tla; ozrla se je v oči svojega moža. Njena glava se je sklonila naprej. Nato se je obrnila k pris-

sem bila kot mrzlična. Neprestano sem mislila nanj, ves dan nisem mogla ničesar delati, ker sem vedno čakala, kdaj me bo poklical ali kdaj se bova zopet videla. Seveda sem prirejala tudi običajne zaljubljene scene. In nekoč je tudi prišlo do pravega poloma, odšel je, ne da bi rekel zbogom, zaloputnil vrata za seboj in tedaj sem občutila: sedaj si ga izgubila. Bila sem vsa iz sebe, vsa objokana sem ležala na divanu, ko je prišel Franc domov. Takoj mi je dal zdravilo proti migreni in je hotel baš oditi iz obe, ko je zazvonil poleg mene telefon.

Takoj sem vedela: to je on! In ko sem vzela slušalko, je bil vresnici on.

In predstavljajte si moj položaj! Ako ne bi odgovorila — potem bi bilo vsega konec za vedno. Vedela sem, da drugič ne bo več klial. Nisem mogla namigniti, da je moj mož v sobi; zakaj ne bi verjel. Vedel je, da Franc sovrani telefonske pogovore in se v devetih slučajih od desetih umakne iz sobe, ako me kliče telefon. Toda to je bil baš deseti slučaj. Ostal je v sobi. Skoraj zajekala sem od strahu. Lahko bi naznačila, kot da me kliče prijateljica. Toda Franc je sedel tik poleg mene in bi lahko čul iz telefona moški glas.

V tem trenutku mi je padla v glavo genialna, odrešilna misel. Zakrila sem z roko slušalko in rekla tiho Francu: "Pazi — napačna zveza — ga bom malo navlekla." — "Da," sem govorila nato v telefon, "jaz sem; tisočkrat hvala, dragi, da si me poklical. Seveda bom prišla; da, jutri, ob običajni uri, pri tebi." — Nato sem se obrnila zopet k Francu in rekla: "Škoda, da ne bova mogla videti jutri obraza, ko bo zaman čakal! Smejala sva se. K sreči ni zapazil, kako prisiljena in krčevita je bila moja veselost. Nikdar mi ne bi odpustil; vse, kar je v zvezi z lažjo in prevaro, smrtno sovražni."

Toda kaj vam je; Zakaj vsi tako grozno strmite? Ali je to, kar sem vam povedala, tako hudo? Bila sem mlada, zelo zaljubljena in zelo neumna. Kaj pa je? Zakaj ne govorim dalje?"

Za Jutinim hrbtno so zaškripala tla; ozrla se je v oči svojega moža. Njena glava se je sklonila naprej. Nato se je obrnila k pris-

sem bila kot mrzlična. Neprestano sem mislila nanj, ves dan nisem mogla ničesar delati, ker sem vedno čakala, kdaj me bo poklical ali kdaj se bova zopet videla. Seveda sem prirejala tudi običajne zaljubljene scene. In nekoč je tudi prišlo do pravega poloma, odšel je, ne da bi rekel zbogom, zaloputnil vrata za seboj in tedaj sem občutila: sedaj si ga izgubila. Bila sem vsa iz sebe, vsa objokana sem ležala na divanu, ko je prišel Franc domov. Takoj mi je dal zdravilo proti migreni in je hotel baš oditi iz obe, ko je zazvonil poleg mene telefon.

Takoj sem vedela: to je on! In ko sem vzela slušalko, je bil vresnici on.

In predstavljajte si moj položaj! Ako ne bi odgovorila — potem bi bilo vsega konec za vedno. Vedela sem, da drugič ne bo več klial. Nisem mogla namigniti, da je moj mož v sobi; zakaj ne bi verjel. Vedel je, da Franc sovrani telefonske pogovore in se v devetih slučajih od desetih umakne iz sobe, ako me kliče telefon. Toda to je bil baš deseti slučaj. Ostal je v sobi. Skoraj zajekala sem od strahu. Lahko bi naznačila, kot da me kliče prijateljica. Toda Franc je sedel tik poleg mene in bi lahko čul iz telefona moški glas.

V tem trenutku mi je padla v glavo genialna, odrešilna misel. Zakrila sem z roko slušalko in rekla tiho Francu: "Pazi — napačna zveza — ga bom malo navlekla." — "Da," sem govorila nato v telefon, "jaz sem; tisočkrat hvala, dragi, da si me poklical. Seveda bom prišla; da, jutri, ob običajni uri, pri tebi." — Nato sem se obrnila zopet k Francu in rekla: "Škoda, da ne bova mogla videti jutri obraza, ko bo zaman čakal! Smejala sva se. K sreči ni zapazil, kako prisiljena in krčevita je bila moja veselost. Nikdar mi ne bi odpustil; vse, kar je v zvezi z lažjo in prevaro, smrtno sovražni."

Toda kaj vam je; Zakaj vsi tako grozno strmite? Ali je to, kar sem vam povedala, tako hudo? Bila sem mlada, zelo zaljubljena in zelo neumna. Kaj pa je? Zakaj ne govorim dalje?"

Za Jutinim hrbtno so zaškripala tla; ozrla se je v oči svojega moža. Njena glava se je sklonila naprej. Nato se je obrnila k pris-

sem bila kot mrzlična. Neprestano sem mislila nanj, ves dan nisem mogla ničesar delati, ker sem vedno čakala, kdaj me bo poklical ali kdaj se bova zopet videla. Seveda sem prirejala tudi običajne zaljubljene scene. In nekoč je tudi prišlo do pravega poloma, odšel je, ne da bi rekel zbogom, zaloputnil vrata za seboj in tedaj sem občutila: sedaj si ga izgubila. Bila sem vsa iz sebe, vsa objokana sem ležala na divanu, ko je prišel Franc domov. Takoj mi je dal zdravilo proti migreni in je hotel baš oditi iz obe, ko je zazvonil poleg mene telefon.

Takoj sem vedela: to je on! In ko sem vzela slušalko, je bil vresnici on.

In predstavljajte si moj položaj! Ako ne bi odgovorila — potem bi bilo vsega konec za vedno. Vedela sem, da drugič ne bo več klial. Nisem mogla namigniti, da je moj mož v sobi; zakaj ne bi verjel. Vedel je, da Franc sovrani telefonske pogovore in se v devetih slučajih od desetih umakne iz sobe, ako me kliče telefon. Toda to je bil baš deseti slučaj. Ostal je v sobi. Skoraj zajekala sem od strahu. Lahko bi naznačila, kot da me kliče prijateljica. Toda Franc je sedel tik poleg mene in bi lahko čul iz telefona moški glas.

V tem trenutku mi je padla v glavo genialna, odrešilna misel. Zakrila sem z roko slušalko in rekla tiho Francu: "Pazi — napačna zveza — ga bom malo navlekla." — "Da," sem govorila nato v telefon, "jaz sem; tisočkrat hvala, dragi, da si me poklical. Seveda bom prišla; da, jutri, ob običajni uri, pri tebi." — Nato sem se obrnila zopet k Francu in rekla: "Škoda, da ne bova mogla videti jutri obraza, ko bo zaman čakal! Smejala sva se. K sreči ni zapazil, kako prisiljena in krčevita je bila moja veselost. Nikdar mi ne bi odpustil; vse, kar je v zvezi z lažjo in prevaro, smrtno sovražni."

Toda kaj vam je; Zakaj vsi tako grozno strmite? Ali je to, kar sem vam povedala, tako hudo? Bila sem mlada, zelo zaljubljena in zelo neumna. Kaj pa je? Zakaj ne govorim dalje?"

Za Jutinim hrbtno so zaškripala tla; ozrla se je v oči svojega moža. Njena glava se je sklonila naprej. Nato se je obrnila k pris-

sem bila kot mrzlična. Neprestano sem mislila nanj, ves dan nisem mogla ničesar delati, ker sem vedno čakala, kdaj me bo poklical ali kdaj se bova zopet videla. Seveda sem prirejala tudi običajne zaljubljene scene. In nekoč je tudi prišlo do pravega poloma, odšel je, ne da bi rekel zbogom, zaloputnil vrata za seboj in tedaj sem občutila: sedaj si ga izgubila. Bila sem vsa iz sebe, vsa objokana sem ležala na divanu, ko je prišel Franc domov. Takoj mi je dal zdravilo proti migreni in je hotel baš oditi iz obe, ko je zazvonil poleg mene telefon.

Takoj sem vedela: to je on! In ko sem vzela slušalko, je bil vresnici on.

In predstavljajte si moj položaj! Ako ne bi odgovorila — potem bi bilo vsega konec za vedno. Vedela sem, da drugič ne bo več klial. Nisem mogla namigniti, da je moj mož v sobi; zakaj ne bi verjel. Vedel je, da Franc sovrani telefonske pogovore in se v devetih slučajih od desetih umakne iz sobe, ako me kliče telefon. Toda to je bil baš deseti slučaj. Ostal je v sobi. Skoraj zajekala sem od strahu. Lahko bi naznačila, kot da me kliče prijateljica. Toda Franc je sedel tik poleg mene in bi lahko čul iz telefona moški glas.

V tem trenutku mi je padla v glavo genialna, odrešilna misel. Zakrila sem z roko slušalko in rekla tiho Francu: "Pazi — napačna zveza — ga bom malo navlekla." — "Da," sem govorila nato v telefon, "jaz sem; tisočkrat hvala, dragi, da si me poklical. Seveda bom prišla; da, jutri, ob običajni uri, pri tebi." — Nato sem se obrnila zopet k Francu in rekla: "Škoda, da ne bova mogla videti jutri obraza, ko bo zaman čakal! Smejala sva se. K sreči ni zapazil, kako prisiljena in krčevita je bila moja veselost. Nikdar mi ne bi odpustil; vse, kar je v zvezi z lažjo in prevaro, smrtno sovražni."

Toda kaj vam je; Zakaj vsi tako grozno strmite? Ali je to, kar sem vam povedala, tako hudo? Bila sem mlada, zelo zaljubljena in zelo neumna. Kaj pa je? Zakaj ne govorim dalje?"

Za Jutinim hrbtno so zaškripala tla; ozrla se je v oči svojega moža. Njena glava se je sklonila naprej. Nato se je obrnila k pris-

Starokrajjska porota.

Maribor, 10. aprila.

Prekmurski umor pred devetimi leti

Poslednji dan letošnjega pomladanskega zasedanja je danes razpravljala mariborska porota o koveu. Res so kmalu ugotovili, da umoru, izvršenem pred devetimi leti v Prekmurju. Na ozemlju občine Lipa, v okraju Murska Sobota, so našli lovec dne 2. januarja 1928 v gozdu mrtvo truplo neznane ženske, ki je imela okrog vratu kravjo vrv in bila privezana k drevesu. Bila je popolnoma gola in je ležala na trebuhu. Kljub marljivemu poizvedovanju ni bilomogoče ugotoviti istovetnosti otežkočeno. Kljub temu pa se jim umorjenke. Sodna komisija je ugotovila, da je storilec udaril žensko z nekim topim predmetom preko levih senc, radi česar se je morala napadenka onesvestiti; nato pa je storilec vrzel žrtvi okoli hotel cigon Božkor — današnji obtoženec Anton Horvat — pobegniti, je vrlo nanj sumljivo luč. Zato je orožnik Terbižan, ki je vodil te poizvedbe, nemudoma pričel zasliševati Horvata, pozna li Uršulo Vincetičovo iz Medmurja. Cigan je zanikal vse. Ko pa je orožnik pokazal obtožencu sliko pokojne Uršule, kakšna je bila živa in kako je ležala v mrtvaški krsti, je Horvat prebledel in pričel jokati. Dejal je, da bo vse povedal, kar mu je znano o umoru. Ko se je umiril, je pripovedoval: Nekaj ur po odhodu Uršule in Horvata z doma njene matere Marjete Vincetič, ki je živela z nekim Francetom Novakom, sta ju došla ravno ta Novak in pa cigan Ivan Šarkezi. Horvat in Novak sta se namreč domenila, da spravita Uršulo s sveta, ker je bila obema nejluba. Novak je že od nekdaj ni mogel trpeti. Horvat pa se je je tudi že naveličal. Tako je bila torej pot "zaročencev" proti Gradcu le figurirana in je Horvat zavedel svojo nevesto namenoma iz Zebancev, da jo na samotnem kraju umorijo...

Ko sta torej Novak in Šarkezi dohitela Horvata in Vincetičovo, je Šarkezi napadel z nožem Horvata, Novak pa Uršulo s kolom. Horvat pravi dalje, daga je Šarkezi ranil v roko, radi česar je zbežal in se ni zanimal za nadaljnjo usodo Uršule, ki jo je Novak bil po glavi... Današnji obtoženec ne prestanto dolži krivde na umoru Uršule — Novaka in Šarkezi, ki ga še do danes niso našli. Obtožnica pa ugotavlja, da ni vladalo med Novakom in Uršulo niti najmanjše nasprotstvo in da je po pričah dognano, da je bil Novak v času umora doma pri svojcih v Medjimurju. Še manj umljivo je, pravi javni obtožitelj, zakaj spravila obtoženec cigana Šarkezi na zatožno klop, ko slednjega ne pozna niti Novak niti kdo drug iz Zebancev. Iz teh in drugih okoliščin sklepa državno pravdnštvo, da je morilec samo Horva itn da je iz same zlobe obdolžil nedolžna Novaka in Šarkezi, ki izvršitve omenjenega umora. Zanimiva je tudi ugotovitev, da je prejel ono poškodbo na roki Horvat nekoč v gostilni in ne ob priliki napada na Vincetičovo. Razen tega je za Horvata silno obremenilna izjava nekega Štefana Erdeca, ki je bil skupno z obtožencem v zaporih okrajnega sodišča v Murski Soboti; ko je hotel Horvat pobegniti iz celice, je zagrozil Erdecu, da ga ubije, kakor je neko žensko, ako ne bo popolnoma miren, ko bo Horvat pobegnil.

Pri današnji razpravi je bil zaslišan samo obtoženec, čeprav je bilo povabljenih precej prič. Ker je Horvat navedel celo vrsto novih momentov, je sodišče na predlog obtožitelja preložitelo razpravo. Tej poslednji razpravi tekočega zasedanja je predsedoval das Zemljič, votirala sta das dr. Tombak in das dr. Senjor, obtožitelj je bil drž. pravdnik dr. Zorjan, zagovornik dr. Komavli.

Ker so vedeli orožniki le za ciganske ime kršnega zaročence, je bilo poizvedovanje za njim dokaj otežkočeno. Kljub temu pa se jim je posrečilo že 3. decembra 1928 najti "Bačkarja" v ciganskem taborišču Pušča v občini Černe-lavci. Že dejstvo, da je pri obisku orožnikov v ciganski bajti hotel cigon Božkor — današnji obtoženec Anton Horvat — pobegniti, je vrlo nanj sumljivo luč. Zato je orožnik Terbižan, ki je vodil te poizvedbe, nemudoma pričel zasliševati Horvata, pozna li Uršulo Vincetičovo iz Medmurja. Cigan je zanikal vse. Ko pa je orožnik pokazal obtožencu sliko pokojne Uršule, kakšna je bila živa in kako je ležala v mrtvaški krsti, je Horvat prebledel in pričel jokati. Dejal je, da bo vse povedal, kar mu je znano o umoru. Ko se je umiril, je pripovedoval: Nekaj ur po odhodu Uršule in Horvata z doma njene matere Marjete Vincetič, ki je živela z nekim Francetom Novakom, sta ju došla ravno ta Novak in pa cigan Ivan Šarkezi. Horvat in Novak sta se namreč domenila, da spravita Uršulo s sveta, ker je bila obema nejluba. Novak je že od nekdaj ni mogel trpeti. Horvat pa se je je tudi že naveličal. Tako je bila torej pot "zaročencev" proti Gradcu le figurirana in je Horvat zavedel svojo nevesto namenoma iz Zebancev, da jo na samotnem kraju umorijo...

Ko sta torej Novak in Šarkezi dohitela Horvata in Vincetičovo, je Šarkezi napadel z nožem Horvata, Novak pa Uršulo s kolom. Horvat pravi dalje, daga je Šarkezi ranil v roko, radi česar je zbežal in se ni zanimal za nadaljnjo usodo Uršule, ki jo je Novak bil po glavi... Današnji obtoženec ne prestanto dolži krivde na umoru Uršule — Novaka in Šarkezi, ki ga še do danes niso našli. Obtožnica pa ugotavlja, da ni vladalo med Novakom in Uršulo niti najmanjše nasprotstvo in da je po pričah dognano, da je bil Novak v času umora doma pri svojcih v Medjimurju. Še manj umljivo je, pravi javni obtožitelj, zakaj spravila obtoženec cigana Šarkezi na zatožno klop, ko slednjega ne pozna niti Novak niti kdo drug iz Zebancev. Iz teh in drugih okoliščin sklepa državno pravdnštvo, da je morilec samo Horva itn da je iz same zlobe obdolžil nedolžna Novaka in Šarkezi, ki izvršitve omenjenega umora. Zanimiva je tudi ugotovitev, da je prejel ono poškodbo na roki Horvat nekoč v gostilni in ne ob priliki napada na Vincetičovo. Razen tega je za Horvata silno obremenilna izjava nekega Štefana Erdeca, ki je bil skupno z obtožencem v zaporih okrajnega sodišča v Murski Soboti; ko je hotel Horvat pobegniti iz celice, je zagrozil Erdecu, da ga ubije, kakor je neko žensko, ako ne bo popolnoma miren, ko bo Horvat pobegnil.

Pri današnji razpravi je bil zaslišan samo obtoženec, čeprav je bilo povabljenih precej prič. Ker je Horvat navedel celo vrsto novih momentov, je sodišče na predlog obtožitelja preložitelo razpravo. Tej poslednji razpravi tekočega zasedanja je predsedoval das Zemljič, votirala sta das dr. Tombak in das dr. Senjor, obtožitelj je bil drž. pravdnik dr. Zorjan, zagovornik dr. Komavli.

Ker so vedeli orožniki le za ciganske ime kršnega zaročence, je bilo poizvedovanje za njim dokaj otežkočeno. Kljub temu pa se jim je posrečilo že

Rdeče rože.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

16

(Nadaljevanje.)

Ko je molčala, se je ozrl vanjo z resnim pogledom.

— Draga Gerlinda, jaz znam ceniti, da govoriš z menoj na način, kot bi storil pošten ter odkrit prijatelj. Zahvaliti se ti moram za to, ker si lahko mislim, kako zelo si se morala premagati. Ti bi se lahko zadovoljila z navadno čestitko.

— Ne, za to cenim najino prijateljstvo preveč visoko, moj dragi Rajner, — je odvrnila s hlinjeno ginjenostjo.

On je bil preveč odlična ter pokončna narava, da bi mogel misliti na kako sleparsko igrjo.

Pustil je svoje oči pomembno počivati na njej.

— O, — potem si storil v prenapetosti. Kaj ne, — in se daj še kesat? Ni se prepozno. Boljše je uvideti svoje zmote kot pa vlačiti za seboj skaženo življenje, — je šliha vanj, s pogumom obupa.

On pa je mirno in določno zmal s svojo glavo.

— Ti se motiš, Gerlinda, kajti o kakem prenapetjenju z moje strani ne more biti nobenega govora. Skrajni čas je za mene, da se poročim in pri meni je bilo že davno odločeno, da bo postala Josta moja žena.

— Z ljubeznijo do druge v svojem srečju? Ti varaš samega sebe! — je rekla, hripava od razburjenja.

On pa je smehljaje zmal s glavo.

— Ti se lahko pomiriš, draga Gerlinda. To, kar je bilo nekoč, je premagano. Odkar je velika vojvodinja kot srečna mati, našla v svojem zakonu mir, se je tudi moja ljubezen umaknila mirnemu občutku. Moji mladi ženi ne bo težko zavzeti v mojem srečju mesto, ki je nekoč pripadalo princesinji Heleni. Čeprav ne doprinasam svoji nevesti viharne občutke mladeniča, a ljubezen dozorelega moža ni raditega nič manj močna. Josta je ljubezni vredna, spoznaj jo in razumela me boš.

Vročje, nespravljivo sovraštvo do bolj srečne tekmovalke je vstalo v srečju grofice Gerlinda. Njene oči so zlele mrtvo in prazno predse.

— Mene je strah za tvojo srečo, Rajner, — je rekla kot s strahom.

Ni mu bilo dobro pri njenih besedah. Dvomil je namreč še sam nad svojo srečo ter ono Joste. Odločno pa se je otreseš egaavosti. Vročja želja, da postane srečen ter osreči jo bila močno v njem. Njegove oči so vsled tega zablistele.

— Vse bo postalo boljše kot si misliš, Gerlinda in na dejstvu samem ni mogoče izpremeniti ničesar več. Najina zaroka je proglašena in naznanila so razposlana.

— Tebe sem hotel osebno obvestiti. Tudi vojvoda in njegova žena sta naju že sprejela in nama čestitala. Za dan petnajstega maja so bila razposlana povabila. Minister ima obveznosti napram družbi ter želi oficijelno slaviti. Jaz bi te srčno rad prosil, da se udeležiš slovesnosti.

Ono se je nalahno stresla.

— Jaz? Ne, — tega ne moreš zahtevati, — je izustila.

— Zakaj ne? — jo je vprašal.

Ona se je nalahno stresla.

— Kaj naj počnem pri taki veselici? Jaz sem žalujoča vdova, — ničesar več, — je rekla trpklo.

— Ti si vendar odločila žalno obleko, Gerlinda. Ti sama si rekla, da ni bila tvoja želja tako globoka, kot bi človek lahko domneval.

Gerlinda se je ugriznila v ustnico.

— Da, da, — vendar pa moraš pomisliti, da se postala v tem žalnem letu zelo plaha. Oprosti mi, da nisem dobrega razpoloženja. Sploh pa se ne oziraj na moje nasprotno bistvo danes. Zbudilo se je namreč v meni toliko preteklega, — ter ne čutim posebno dobro. Danes ne morem dati še nobenega določnega odgovora če bom pristvovala tvoji zaročni slovesnosti. Jaz imam še dovolj časa, da se odločim.

Grofica Gerlinda je bila na koncu svojih sil. Čutila je, da bo storila kako neumnost, če bo slišala govoriti še naprej o njegovi nevesti. Z naporom se je dvignila ter mu obrnila svoj blede obraz.

— Moram te poslati proč, dragi Rajner. Moj glavobol se je neznosno povečal. Govorila bova jutri nadalje o tem. Danes nisem več zmožna za kaj takega ter moram iti počivati. Ti boš moral večerjati sam, — lahko noč!

Opazoval je je z gorkim sočutjem.

— Ti izgledaš v resnici zelo slaba ter sem te predolgo moril s svojo družbo. Lahko noč ter dobro okrevanje!

Poljubil ji je roko, ki je visela, mrzla in težka, v njegovi. Ona je le molče sklonila glavo.

Ko so se zaprla vrata za njim, je omahnila brez moči nazaj na stol. S spačnim obrazom je pritisnila obe roki na senice ter zastokala v velikih srčni bolečinah.

— Ti, — ti! Da si mi moral storiti kaj takega! — je iztisnila, kot v kriču skozi zobe in tresla se je po celem životu.

Vse njene lepe sanje glede bodočnosti so se razblinile v nič. Tako nepričakovano je prišel ta udarec nad njo, da je potrebovala vse energije svojega bitja, da se je mogla vzdržati pokonci.

Njena ljubezen do Rajnerja pa je postala le še bolj globoka, čim bolj je bil oddaljen od nje. Prav tako veliko pa je bilo njeno sovraštvo do Joste, katere ni niti poznala. To sovraštvo pa se je začelo vanjo, ter jo naprevilo trdo in okrutno.

— Plačati mi bo morala za to uro! Ona ne sme postati srečna ob njegovi strani, kajti drugače bom znorela. Nikdar ne sme najti svoje sreče ob strani katere druge, razven ob moji!

Te misli so jo pognale kvišku. Hitro je skočila pokonci ter pričela letati po sobi, goritoli, kot zajeta divja zver.

Ko je končno plovila svoji strahotni, da ji pomaga pri oblačenju, je izgledala blede in zmedena, postarana za leti.

— Ali se ne počuti gospa grofica dobro? — je vprašala Hana, vsa prestrašena.

— Molčite, dokler vas ne vprašajo! — je nahrulila grofica deklco. Potegnila je biserno veržico tako močno s svojega vratu, da se je niz pretrgala ter so biseri strkljali po tleh. Raztrgano niz pa je vrgla na mizo.

Obleko, katero je nosila danes prvič, je vrgla nemarno vstran. — Vzemite jo proč, jaz je ne maram več videti. Strašna je! — je rekla jezno ter jo pocepala z nogama.

Strahote opojnih strupov.

Po svetovni vojni se je zauživanje opojnih strupov strahovito razpaslo. Mornarji, ki so živeli po več let na daljnem Vzhodu, so prinesli s seboj to navado. Pred vojno je bil center kadilec opija na Kitajskem, kjer so razdrapanje politične razmere olajševale razpečevalce strupa njihov antisocijalni posel.

Že leta 1812. so sklenile evropske sile v Haagu konvencijo zoper opij, ki pa ni pokazala posebnih uspehov. Društvo narodov pa je začelo od vsega početka energičen boj proti opiju in ne le proti temu, temveč tudi proti kokainu in morfiju, ki prvega v Evropi polagoma izpodrivata.

Napačno bi bilo misliti, da zauživajo opojna sredstva le nižje plasti ljudstva, prostitutke in razni artisti. Strup neredko uničuje voljo in moč tudi najvišjih intelektualcev ter sega tako v vrhove socijalne zgradbe. Tako je zbudila nedavno tega smrt barona Pirqueta in njegove žene ogromno pozornost. Nesrečnej, ki je bil univerzitetni profesor na Dunaju ter najznamenitejši zdravnik za otroške bolezni v Evropi, je postal žrtev "bele smrti". Njegova žena je bila strastna kokainistka in mož ne le da ji ni mogel pomagati, temveč je tudi sam polagoma zapadel strupu, proti katerega zlorabi se je bil boril vse življenje.

Drug slučaj je slučaj znamenite berlinske igralka Marije Orske, ki se z obupno trdnostjo bori proti prekomernemu zauživanju morfija. V zadnjem času se zdi, da ji je njen heroični poizkus iznebiti se pogubonose navade uspel.

Isto atko je razširjeno zauživaje opojnih strupov, predvsem kokaina, tudi v Parizu, kjer so mu zapadli ne le mnogi bivši vojaki, ki so zauživali morfij kot ranjenici, v olajšanje skelečnih bolečin, ne le polsvet, prostitutke in sutenerji, temveč tudi arisokrati, zlasti pisatelji in učenjaki.

Kje tiči internacionalna nevarnost opojnih strupov? Odgovor na to vprašanje je: v Evropi in to v največje civiliziranih deželah so tovarne, ki proizvajajo opojne strupe v veliko večji, meri, kakor jih potrebuje medicina. Toda fabrikanti strupov vseh dežel se ne omejujejo le na njih tajno razpečevanje, temveč vodijo sistematično borbo proti vsem ukrepom,

VODNE POŠASTI

V samotnih krajih Afrike, kjer nobena krogla ne vznemirja krokodilov, se ti ob dnevi vročini splazijo iz vode na breg in tam solnejo. Pogosto, če je na pesku premalo prostora, se splazijo te srdite živali druga na drugo. Pri najmanjšem sumu nevarnosti poskačejo zopet v vodo.

Kakor želve, kuščarice in kače ležejo tudi krokodili jajca. S krokodilsko pametjo si izbere samica primeren solčni prostor na pesku, kjer v eno luknjo zakopije 45 do 50 jajc. Ne da bi se dalje brigala za svoje potomstvo, gre samica po svojih krokodilskih opravilih in prepusti jajca žarečim žarkom tropičnega solca, da jih zvalje. Če bi mlad krokodilec na peščenem bregu srečal svojo mater, bi je prav gotovo ne spoznal.

K sreči razne živali, hače, opiče itd. uničijo številna krokodilska gnezda, sicer bi se strahovito razmnožili. Videli so že mlade opiče, ki so se igrale s krokodilovimi jajali, prav kakor naše matiče s klopčicem.

Ko se mladi krokodilčki zvale, si sami napravijo pot skozi pesek na površje. Od tega trenutka dalje so izredno živahni in samostojni, kajti skrbeti morajo sami zase. S pametjo odraslega krokodila si takoj poiščejo pot do vode.

Krokodili se hranijo z ribami, želvami, vidrami in drugimi živalmi, ki žive v vodi ali ob vodi. Imajo le malo sovražnikov in zdi se, da jim hrana kar sama priroba v žrelo. Treba je le, da leže mirno kot kos lesa v vodi blizu peščenega brega. Ko se kaka žival skloni, da bi pila vodo, jo zgrabi jo, potegnejo v vodo in toliko časa drže pod vodo, da utone. Če krokodili napadejo bivolce, nosorege ali druge večje živali, se pogosto razvije hud boj. Večkrat so že našli mesta, kjer so razrita zemlja in krvavi sledovi pričali o srditem boju med štirinožnimi zemljskimi in vodnimi gladijatorji. Pogosto so opazili sledove, ki so kazali, kako je vodna pošast svojo, z vsemi silami se branečo žrtev vlekla korak za korakom proti vodi.

Nesreče, ki jih povzročajo krokodili so najštevilnejše med domačimi živalmi in otroci in čeprav so žiloveške žrtve v vkrajih, kjer je veliko krokodilov precej pogostne, se zdi, da se domačini dosti ne brigajo za to. Grejo se v vodo kopati ali pral sejočje ter polnijo svoje vrče z vodo tako brezskrbno, kakor da bi še ničesar ne čuli o krokodilih, katerim silno diši človeško meso. Večina domačinov nosi amulete, ki jih, kakor trdno pred krokodili. Od časa do časa morajo obiskati čarovnika in mu izročiti znaten dar, da se moč amuleta zopet osveži. Če krokodil zgrabi in požre koga, ki je nosil amulet, se čarovnik izgovori in pomnoži svoje dohodke z izjavo, da dotičnik ni prišel pravčasno k njemu obnoviti moč amuleta.

ki so naperjeni zoper njihovo zločinsko početje. Napačno je mnenje, da je prišel opij iz Kitajske. Beseda sama je grškega izvora in Arabci so bili tisti, ki so ga vpeljali na Kitajsko. Kitajci so se od početka borili z vsemi sredstvi proti njemu in v 18. stoletju ga je cesar Jong Čeng oficijelno prepovedal. Pozneje pa so ga Evropejci začeli razširjati na Kitajskem in kupčijskih namenov. Zastopniki veselil ne le da niso ničesar ukrenili proti temu početju temveč so ga skrivaj celo podpirali.

Današnja kitajska vlada je mnenja, da se ji bo šele takrat posrečilo energično se upreti zastrupljanju, ko bo Kitajska svobodna in se bo odpravilo pravo eksteritorialnosti.

Poznavalec razmer pripoveduje, kakih sredstev se poslužujejo razpečevalci opojnih strupov v Aziji. Če nimajo spočetka dovolj odjemalcev, ponujajo kulijem in drugim delavcem strup zastoj, ie da se nanj privadijo. Tako zastrupljene pa potem neusmiljeno izkoriščajo ter si jih popolnoma zaslužijo.

"Bela smrt" se torej ne širi le po Evropi, temveč prodira tudi v Azijo, kjer postaja v rokah nasprotnikov "bele hegemonije" strahovito orožje proti belim plemenom. Želeči je torej, da bi energična akcija Društva narodov v borbi proti opojnim strupom dosegla kar najpopolnejši uspeh.

KNJICARNA "GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

RAZNE POVESTI in ROMANI:

Sin medvedjega lovea, Potopisni roman	30
Stric Tomova koča	50
Študent naj bo, V. zv.	35
Sveta Genovefa	35
Sveta Notburga	35
Sredozemci, trd. vez.	60
Spisje, male povesti	35
Svitanje (Govekar)	1
Stezišledec	30
Sopek Samotarke	35
Spomini jugoslovanskega dobrovolca, 1914—1918	125
Slike, Moč s raztrgano dušo	1
Sveta noč	30
Svetlobe in sence	120
SHAKESPEAREVA DELA:	
Machbet, trdo vez.	90
Hamlet, broširano	70
Othello	70
Sen Kresne noči	70

SPLOŠNA KNJIZICA:

Št. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broširano	35
Št. 2. (Rado Murlik) Na Bledu, izvirna povest, 181 str., broširano	50
Št. 3. (Ivan Rozman) Testament, ljudska drama v 4 delj., broširano	35
Št. 4. (Cvetko Golar) Poletne liasje, izbrane pesmi, 184 str., broširano	50
Št. 5. (Fran Milčinski) Gospod Fridolin Zolna in njegova družina, veselomodre črtice I., 72 strani, broširano	25
Št. 7. Andersonove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Uta, 111 str., broširano	35
Št. 8. Akt. št. 113	75
Št. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broširano	70
Št. 10. (Ivan Albrecht) Andrej Ternone, rilječna karikatura in minulosti, 65 str., broširano	25
Št. 11. (Povel Gollia) Peterčkov poslednje sanje, božična povest v 4 slikah, 84 str., broširano	35
Št. 12. (Fran Milčinski) Mogočni prstan, narodna pravljica v 4. dejanjih, 91 str., broširano	30
Št. 13. (V. M. Garšin) Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Zun, 112 str., broširano	30
Št. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., broširano	80
Št. 15. Edmond in Jules de Goncourt, Renee Maupierin, pesmi, 112 str., broširano	45
Št. 17. (Prosper Marimee) Verne duše v vlač, povest, prev. Mirko Pretnar, 80 str., broširano	30
Št. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Opevanka lukovskega grajskega, veseloigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradac, 47 str., broširano	25
Št. 19. (Gerhart Hauptman) Potopljena žena, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtke, 124 str., broširano	50

Št. 20. (Jul. Zeyer) Gompači in Komurasaki, japonski roman, iz češne prev. dr. Fran Bradac, 154 str., broširano	45
Št. 21. (Fridolin Zolna) Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II., 73 str., broširano	25
Št. 22. (Tolstoj) Kreutzerjeva sonata	60
Št. 23. (Sophokles) Antigone, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., broširano	30
Št. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broširano	80
Št. 25. Poslednji dnevi Pompejev II. del	80
Št. 26. (L. Andrejev) Črne mase, poslov. Josip Vidmar, 82 str., broširano	35
Št. 27. (Fran Erjavec) Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposlene, 80 str., broširano	35
Št. 28. Tarzan sin opice	90
Št. 31. Roka roko	25
Št. 32. Živeti	25
Št. 35. (Gaj Salustij Krisp) Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 strani, broširano	50
Št. 36. (Ksaver Meško) Listki, 144 strani	65
Št. 37. Domače živali	30
Št. 38. Tarzan in svet	1
Št. 39. La Boheme	90
Št. 46. Magda	40
Št. 47. Misterij duše	1
Št. 48. Tarzanove živali	90
Št. 49. Tarzanov sin	90
Št. 50. Slika De Graye	120
Št. 51. Slov. balade in romance	80
Št. 52. Stanin	150
Št. 54. V metulju	1
Št. 55. Namisljen ibolnik	50
Št. 56. To in onkrat Sotte	50
Št. 57. Tarzanova mladost	90
Št. 58. Glad (Hamsun)	90
Št. 59. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, I. del	1
Št. 60. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, II. del	1
Št. 61. (Golar) Bratje in sestre	75
Št. 62. Idijot, I. del. (Dostojevski)	75
Št. 63. Idijot, II. del	90
Št. 64. Idijot, III. del	90
Št. 65. Idijot, IV. del	90
Vsi 4 deli	325
Št. 66. Kamela, skozi uho živanke, veseloigra	45

Slovenski pisatelji II. zv.

Potrpana povest, Moravské slike, Vojvoda Pero i Perica, Črtice	250
--	-----

Slovenski pisatelji IV. zv. Tavčar:

Grajski pisar; V Zali; Izgubljeni bog, Pomlad	250
---	-----

Tik za fronto

Tatit, (Bevk), trd. vez.	75
Tri indijske povesti	30
Tunel, soc. roman	120
Trenutki oddiha	50
Turki pred Dunajem	30
Ura z angeli	120
V robustru (Matičič)	135
V goraskem zakotju	35
V oklopniku okrog sveta, I. del	90
2. del	90

Veliki inkvizitor

Vera (Waldova), broširano	35
Višnjega repatica, roman, 2 knjigi	120
Vojni, mir ali pogostost, I. zv.	35
V pustiv je šla, III. zv.	35

Vrtinar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano

trdo vezano	75
Vojaka na Balkanu, s slikami	25
Volk spokornik in druge povesti I.	125
Trdo vezano	125

Kretanje parnikov Shipping News

30. aprila:	America, Cherbourg, Bremen
1. maja:	Mauretania, Cherbourg
2. maja:	Dresden, Cherbourg, Bremen
3. maja:	France, Havre
4. maja:	Vulcania, Trst
5. maja:	Homeric, Cherbourg
6. maja:	Ryndam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:	
France 3. maja; 24. maja.	
De France 10. maja; 31. maja.	
Paris 15. maja; 7. junija.	
(Ob polnoči.)	
Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi — Plača in slava francoske kuhinje. Izredno nizke cene.	
Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali	

19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

Valetin Vodnika izbrani spisi

Vodnik svojemu narodu	25
Vodnikova pratika I. 1927	50
Vodnikova pratika I. 1928	50
Vodniki in prepovedi	50
Vladka in Metka	50
Zaroka o polnoči	50
Zločin in kazni (2 knjigi)	160
Zmisl smrti	60
Zadnje dnevi nesrečnega kralja	60
Za kruhom, povest	35
Zadnja kmečka vojaka	75
Zadnja pravda, broširano	50
Zgodba Napoleonovega Hurarja	1
Zgodovina o nevidnem človeku	35
Zmaj iz Bosne	70
Zlatarjevo zlato	90
Za milijoni	90
Za milijoni	65
Zivljenje slov. trpina, izbrani spisi	150
Alesovec, 3. zv. skupaj	150
Zvesti sin, povest	25
Zlatokopi	20
Zenini naše Koprnele	45
Zmote in konec gđ. Pavle	45
Zlata vas	50
Zbirka narodnih pripovedk:	
I. del	40
II. del	40
Znamenje štirih (Doyle)	50
Zgodovinske anekdote	30
Z ognjem in metem	3
Zarobenca, milanska zgodba iz 15. stoletja	3
Zgodbe zdravnik Muznika	70
Zvestoba do groba	160

ZBIRKA SLOVENSKEH POVESTI

1. zv. Vojnomir ali pogostost	35
2. zv. Hudo brezno	35
3. zv. Veselo povesti	35
4. zv. Povesti in slike	35
5. zv. Student maj bo. Na vsakdanji kruh	35

SPISI ZA MLADINO:

(GANGL)

1. zv. Vojnomir ali pogostost	35
2. zv. Hudo brezno	35
3. zv. Veselo povesti	35
4. zv. Povesti in slike	35
5. zv. Student maj bo. Na vsakdanji kruh	35

Umetniške knjige s slikami za mladino:

Umetniške knjige s slikami za mladino	
Pepelka; pravljica s slikami	...1.6
Rdeča kapica; pravljica s slikami	1-
Snežulčica; pravljica s slikami	1-
Mlada greda	1.1
Trnoljčica, pravljica s slikami	...1.1-